

LIETUVOS RESPUBLIKOS ATITIKTIES VERTINIMO ĮSTATYMO NR. VIII-870 6, 15, 17,18 STRAIPSNŲ IR III SKYRIAUS PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatymo Nr. VIII-870 6, 15, 17, 18 straipsnių ir III skyriaus pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas, siekiant teisėkūros ekonomiškumo ir tvarumo. Įstatymo projektu pakeičiamas Lietuvos Respublikos atitikties vertinimo įstatyme (toliau – Įstatymas) nustatytas Nacionalinio akreditacijos biuro pavadinimas pagal 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame akreditavimo reikalavimus ir panaikinančiame Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) 2019/1020 naudojamą nacionalinės akreditacijos įstaigos pavadinimą. Taip pat, įgyvendinant teisės hierarchijos principą ir tinkamą teisinio reguliavimo lygmenį, Įstatymo projekte, numatoma, kad nacionalinę akreditacijos įstaigą skiria Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, siekdama optimizuoti biudžetinių įstaigų valdymą, bei racionaliau naudoti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, planuoja konsoliduoti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pavaldžias įstaigas – Lietuvos standartizacijos departamentą prijungiant prie Nacionalinio akreditacijos biuro, todėl šias įstaigas konsolidavus, pasikeis ir įstaigos pavadinimas. Vykdam minėtų įstaigų reorganizaciją, nurodžius įstatyme ne konkrečios įstaigos, o bendresnį pavadinimą, bus išvengta neproporcingo ir formalaus to paties teisės akto dažno keitimo. Įstatymo projektu numatoma teisė Vyriausybei paskirti instituciją, kuri atliks nacionalinės akreditacijos įstaigos funkcijas Lietuvoje. Ši nuostata sudarys sąlygas operatyviau reaguoti į pasikeitusias aplinkybes, ir paskirti reikiamas institucijas, o ilgalaikėje perspektyvoje bus užtikrinta, kad įstatymas išliks aktualus ir veiksmingas ilgą laiką, net jei pasikeistų konkrečios institucijos pavadinimas ar struktūra.

Ekonomikos ir inovacijų ministro 2025 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. 4-25 „Dėl Lietuvos metrologijos inspekcijos, Lietuvos standartizacijos departamento ir Nacionalinio akreditacijos biuro konsolidavimo galimybių įvertinimo darbo grupės sudarymo“ sudaryta Lietuvos metrologijos inspekcijos, Lietuvos standartizacijos departamento ir Nacionalinio akreditacijos biuro konsolidavimo galimybių įvertinimo darbo grupė (toliau – Darbo grupė), išanalizavusi Lietuvos metrologijos inspekcijos (toliau – LMI), Lietuvos standartizacijos departamento (toliau – LSD) ir Nacionalinio akreditacijos biuro (toliau – NAB) veiklą reglamentuojančius Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus, tarptautines rekomendacijas ir praktikas, bei LMI, LSD, NAB pateiktą informaciją, pateikė pasiūlymą konsoliduoti NAB ir LSD (LSD prijungiant prie NAB) optimizuojant valdymo ir administravimo/išteklių valdymo funkcijas. Atsižvelgiant į Darbo grupės išvadas, parengtas Kokybės infrastruktūros optimizavimo projektas, kuris pristatytas ir patvirtintas Ekonomikos ir inovacijų ministerijos projektų portfelio komisijos posėdyje. Vienas iš Kokybės infrastruktūros optimizavimo projekto darbų paketo yra NAB ir LSD konsolidavimas prie NAB prijungiant LSD, kuriame numatyta šias įstaigas sujungti iki 2026 m. sausio 1 d. Atsižvelgiant į tai, numatomas Įstatymo projekto įsigaliojimo data 2026 m. sausio 1 d.

Siekiant teisinio aiškumo ir ekonomiškumo bei išvengiant formalaus teisės aktų keitimo poreikio, pasikeitus akreditavimą vykdančios institucijos pavadinimui ir užtikrinti sklandžią NAB ir LSD reorganizavimo eigą, Įstatymo projekte numatoma, kad kituose teisės aktuose vartojamą įstaigos pavadinimą „Nacionalinis akreditacijos biuras“ atitinka Reglamente (EB) Nr. 765/2008 naudojama

bendrinė formuluotė „nacionalinė akreditacijos įstaiga“. Kituose teisės aktuose nurodytas Nacionalinio akreditacijos biuro pavadinimas turės būti pakeistas už tuos teisės aktus atsakingoms ministerijoms, prireikus keisti šiuos teisės aktus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė – Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Įstatymų projektus parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Kokybės infrastruktūros skyriaus patarėja, laikinai atliekanti skyriaus vedėjo funkcijas Gerda Krukonienė tel. +370 659 19 386, el. p. gerda.krukoniene@eimin.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Įstatymas reguliuoja atitikties vertinimo objektus ir subjektus, šių subjektų funkcijas, akreditavimo Lietuvos Respublikoje procesą, ir atitikties vertinimo įstaigų priežiūros pagrindus.

Įstatyme nustatyta, kad jame vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (EB) Nr. 765/2008.

Įstatymo 4 straipsnio 1 dalies straipsnio 2 punkte numatytas atitikties vertinimo subjektas nacionalinė akreditacijos įstaiga, 6 straipsnyje nurodyta, kad nacionalinės akreditacijos įstaigos funkcijas atlieka Nacionalinis akreditacijos biuras. Toliau Įstatyme yra naudojamas ne bendresnis nacionalinės akreditacijos įstaigos pavadinimas, o įvardijamas konkretus įstaigos pavadinimas, dėstant nacionalinės akreditacijos įstaigos funkcijas ir atliekamus veiksmus akreditavimo proceso metu.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu atliekamas techninis pakeitimas, siekiant pakeisti Įstatyme naudojamą Nacionalinio akreditacijos biuro pavadinimą į bendresnį nacionalinės akreditacijos įstaigos pavadinimą.

Pakeitus Įstatyme naudojamą sąvoką bendresne, bus sudarytos sąlygos greitai reaguoti į pokyčius ir numatyti institucijas atsižvelgiant į naujas aplinkybes, o ilgalaikėje perspektyvoje bus užtikrinta, kad įstatymas išliks aktualus ir veiksmingas ilgą laiką, net jei konkrečios institucijos pavadinimas ar struktūra pasikeistų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Atlikus numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės. Šios išvados buvo prieita atlikus antikorupcinį vertinimą, kurio rezultatai parodė, kad antikorupciniu požiūriu rizikingų nuostatų Įstatymo projekte nėra.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projekto įgyvendinimas įtakos verslo sąlygoms ar jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Įstatymo projekte siūlomus pakeitimus įtraukti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nereikės, tačiau atsakingos institucijos, turėtų patikslinti nebeaktualų „Nacionalinio akreditacijos biuro“ pavadinimą į bendresnę nacionalinės akreditacijos įstaigos formuluotę, keisdamos šiuos teisės aktus dėl kitų priežasčių. Nacionalinis akreditacijos biuras minimas šiuose įstatymuose:

- Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme.
- Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse.
- Lietuvos Respublikos klimato kaitos įstatyme.
- Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus. Šiuo įstatymo projektu nekeičiamos sąvokos ir terminai.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu Įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus Įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybei iki 2025 m. gruodžio 31 d. reikės parengti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. liepos 4 d. nutarimo Nr. 674 „Dėl Atitikties vertinimo įstaigos paskyrimo atlikti gaminių atitikties vertinimo procedūras ir pranešimo Europos Komisijai, Europos Sąjungos ir kitoms valstybėms (notifikavimo) tvarkos aprašo patvirtinimo ir Vyriausybės įgaliotų institucijų paskyrimo“ pakeitimą, kuriuo bus paskirta nacionalinė akreditacijos įstaiga.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymo įgyvendinimui, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių ir kitų valstybės įsteigtų fondų biudžeto lėšų neprireiks, taip pat nenumatoma ir sutaupyti lėšų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

-

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis

Atitikties vertinimas, akreditavimas, notifikuotosios įstaigos, techniniai reglamentai.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.